

11. 1. 2011

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Elektronické zadávání veřejných zakázek v evropském kontextu - je už načase odložit tužku a papír?

Problematika veřejných zakázek není již delší dobu řešena jen na národní úrovni, ale stále častěji se stává i otázkou celoevropského významu. V tomto směru byla v poslední době znatelná zejména činnost Evropské komise a to konkrétně v oblasti elektronického zadávání veřejných zakázek a možnostech jeho dalšího rozvoje.

Co si však pod tímto pojmem představit? Elektronickým zadáváním veřejných zakázek lze rozumět využití elektronických komunikací a elektronického zpracování transakcí ze strany vládních institucí a dalších veřejných organizací, které poptávají dodávky a služby nebo zadávají veřejné práce. Cílem přitom není pouhé nahrazení postupů využívajících papír komunikací a zpracováním pomocí informačních a komunikačních technologií, ale rovněž dosažení významných zlepšení v efektivitě jednotlivých nákupů, celkové správě veřejných zakázek a fungování trhu pro vládní zakázky.

Komise má v dané oblasti na co navazovat. Již dříve vypracovala návrhy změn směrnic týkajících se veřejných zakázek, které umožnily využití elektronických postupů a zavedly techniky a nástroje považované za užitečné pro elektronické zadávání. Komise také vypracovala či finančně podpořila užitečné nástroje k překonání překážek pro přeshraniční zadávání, jmenovitě například on-line nástroj e-CERTIS, obsahující údaje o nejčastěji vyžadovaných certifikátech a atestacích v rámci zadávacích řízení v jednotlivých zemích. Aktivní byla Komise rovněž v oblasti nelegislativních iniciativ. Jednou z hlavních vizí uvedených činností je snaha, aby se kterýkoli podnik v Evropě s osobním počítačem a internetovým připojením mohl zúčastnit elektronicky prováděné veřejné zakázky.

Přestože v roce 2005 vyjádřili ministři EU naději, že do roku 2010 bude nejméně 50 % veřejných zakázek překračující minimální hranici pro veřejné zakázky v EU zadáváno elektronicky, zůstává realita daleko za očekáváním. Celkový objem rozpočtů na veřejné zakázky je totiž v současné době zadáván prostřednictvím elektronických systémů méně než v 5 % a to i přes mnohé přínosy a výhody, které sebou tento způsob zadávání přináší. Ukazuje se, že pouhá existence moderních technologií umožňující takovýto způsob zadávání či vědomí o výhodách s tím spojených zatím nestačí a veřejní zadavatelé k jeho využití v praxi přistupují jen velmi pozvolna. Někteří jdou cestou vybudování případně pronájmu portálů ke zveřejňování oznámení o nabídkových řízeních a poskytnutí přístupu k zadávací dokumentaci, již méně jsou však rozšířené automatizované systémy pro podávání, zpracování a hodnocení nabídek a pro objednávky. Nejambicióznějším cílem přitom zůstává

„elektronické zadávání veřejných zakázek od začátku do konce“, kde všechny fáze od oznámení až k platbě probíhají automaticky prostřednictvím elektronických postupů.

Systémy elektronického zadávání přitom nabízí řadu pozitiv. První výhodou je lepší přístupnost k veřejným zakázkám a k informacím s tím souvisejícím díky jejich zveřejnění na webových stránkách. Zajištěna je vyšší transparentnost zadávacích řízení, dosažená podrobnou dokumentací jednotlivých postupů a celkově vyšší mírou informovanosti všech zúčastněných subjektů. Přes nutné počáteční náklady umožňuje elektronické zadávání celkové snížení administrativních nákladů a zrychlení jednotlivých postupů v rámci zadávacích řízení. Směrnice EU již například umožňují zkrácení lhůt pro zveřejnění o sedm dnů v případě elektronického oznámení nabídek a o pět dnů pro předložení nabídky, je-li elektronickými prostředky zajištěn neomezený, plný a přímý přístup k příslušným dokumentům.

Na straně druhé je známa řada technických, praktických či administrativních problémů a překážek, které případným uchazečům brání účastnit se zadávacího řízení online v jiných členských státech. Jedná se například o odkazy na místní administrativní nebo technické zvyklosti, které se však v porovnání jednotlivých zemí mohou výrazně lišit. Rozdílné mohou být rovněž systémy elektronického zadávání používané v jednotlivých zemích, respektive jejich prvky a funkce, což může komplikovat práci uchazečům působícím na více trzích a přinášet zvýšené náklady na školení, potažmo menší zájem tyto systémy využívat. Nezanedbatelným úskalím je také trvajících neexistence prostředků usnadňujících vzájemné uznávání vnitrostátních elektronických řešení, jako je autentifikace uchazečů pomocí elektronického podpisu nebo vnitrostátní doklady o způsobilosti.

Evropská komise se pokusila shora uvedené problémy identifikovat a alespoň rámcově nastínit možnosti jejich řešení. Za tím účelem vydala Zelenou knihu o rozšířeném využití elektronického zadávání veřejných zakázek, kde popisuje výhody tohoto způsobu zadávání a uvádí, jakou roli v jeho podpoře může Evropská unie v budoucnu hrát. Přestože velká část odpovědnosti zůstane na úrovni jednotlivých států případně regionů, neboť právě oni mají být koncovými uživateli, může politika EU hrát významnou doplňující roli v podpoře jejich úsilí s cílem poskytnout veřejným zakázkám potřebnou elektronickou základnu. Může rovněž koordinovat zajišťování kompatibility s vývojem v jiných souvisejících oblastech, například právními předpisy týkajícími se elektronického podpisu. Z celoevropského hlediska by přitom nemělo být cílem zavedení jediného uceleného systému, ale spíše stanovení minimálních požadavků na jednotlivé elektronické systémy a platformy a jejich standardizace.

Z praxe jednotlivých zadavatelů je zřejmé, že elektronické zadávání, tam kde je využíváno, přináší řadu výhod a pozitivních výsledků. Snahy Evropské komise o jeho větší rozšíření či odstranění některých překážek, které zatím komplikují jeho bezproblémové používání na mezinárodní úrovni si zaslouží plnou podporu. Je třeba doufat, že se tyto snahy promítnou brzy do praxe a dočkají se nejen pozitivních ohlasů, ale také potřebné aktivní součinnosti i od samotných zadavatelů a uchazečů.

Mgr.Ing. Jan Krofta
advokát, partner

[Abbot Legal, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Břehová 208/8
110 00 Praha 1

Tel.: + 420 221 665 150

e-mail: abbotlegal@abbotlegal.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zákon Lugovéhoho: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)